



รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ภาวะสุขภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของเด็กปฐมวัย
ที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะผู้วิจัย

เกศรา เสนงาม
แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร
ลัดดา คงแสง

กันยายน 2552

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีงบประมาณ 2550

บทคัดย่อ

เด็กปฐมวัยที่รับบริการที่สถานเลี้ยงเด็กกลางวันมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดการติดเชื้อ โดยเฉพาะการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจและอุจจาระร่วง ได้มากกว่าเด็กที่ได้รับการดูแลที่บ้าน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของเด็กปฐมวัยที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เด็กอายุ 6 สัปดาห์-3ปี พร้อมทั้งบิดาและหรือมารดาของเด็กที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ ระหว่างเดือนมิถุนายน 2550-เดือนธันวาคม 2551 จำนวน 122 คน และบุคลากรฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ ที่รับผิดชอบดูแลเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 122 คน มีการพิทักษ์สิทธิของเด็ก บิดามารดาและบุคลากรฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ ทุกคนที่เข้าร่วมในการศึกษา

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กและครอบครัว 2) แบบบันทึกความเจ็บป่วยประจำวันของเด็กขณะรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ 3) แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กขณะรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ 4) แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลสุขภาพเด็กของบิดามารดาหรือผู้ดูแลขณะอยู่ที่บ้าน มีการทดสอบความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย ได้ค่าความเที่ยงแบบบันทึกความเจ็บป่วยประจำวันของเด็กขณะรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลสุขภาพเด็กของบิดามารดาหรือผู้ดูแลขณะอยู่ที่บ้าน และแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กขณะรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92, 0.87 และ 0.92 ตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า ในเวลา 1 ปีของการรับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ เด็กที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ เป็นหวัดโดยเฉลี่ย 7.6 ครั้งต่อคนต่อปี และเกิดอุจจาระร่วงโดยเฉลี่ย 0.97 ครั้งต่อคนต่อปี โดยอายุเด็กและระยะเวลาที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจของเด็ก ($r = -0.43$ และ $r = -0.20$) และ การเกิดอุจจาระร่วง ($r = -0.42$ และ $r = -0.25$) ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์การติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจของเด็ก ($r = -0.24$) ในขณะที่พฤติกรรมโดยรวมของบิดามารดาในการดูแลเด็กขณะอยู่ที่บ้านมีความสัมพันธ์การติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจของเด็กและการเกิดอุจจาระร่วง ($r = -0.27$ และ $r = -0.22$) ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันพฤติกรรมของบุคลากรฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ ($r = -0.37$) และการเกิดอุจจาระร่วง ($r = -0.28$)

เด็กปฐมวัยที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ มีการเกิดการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ และอุจจาระร่วง เช่นเดียวกับเด็กปกติในวัยเดียวกัน โดยอายุเด็กและระยะเวลาที่รับบริการที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ ระดับการศึกษาของบิดา พฤติกรรมโดยรวมของบิดามารดาในการดูแลเด็กขณะอยู่ที่บ้าน และพฤติกรรมของบุคลากรฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจและการเกิดอุจจาระร่วงของเด็กปฐมวัย

Abstract

Children who attended a child care center are prone to infection especially on upper respiratory tract infection and diarrhea more than children who receive care at home. This study aims to determine factors influence on health status of children who attending at the Early Childhood Development Center, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University.

One hundred and twenty-two paired children and parents as well as the staff of the Early Childhood Development Center participated in the study. Four instruments used in this study consist of 1) The Demographic Data Questionnaire, 2) The Daily Report for Child's Health and Illness (DRCHI), 3) The Parent's Behaviors in Caring for Children at Home (PBCCH), and 4) The Staff's Behaviors in Caring for Children (SBCC). The reliabilities of the three instruments except the Demographic Data Questionnaire were 0.92, 0.87 and 0.92, respectively.

This study revealed that children who attended the Early Childhood Development Center had respiratory infection and diarrhea approximately 7.6 and 0.97 times per year. Child's age and attending days were associated with respiratory infection ($r = -0.43$ and $r = -0.20$) and diarrhea ($r = -0.42$ and $r = -0.25$), respectively. In addition, father's educational levels and parent's behaviors in caring for their children at home were associated with the respiratory infection ($r = -0.24$ and $r = -0.37$) and diarrhea ($r = -0.22$ and $r = -0.28$). The staff's behaviors in caring for children at the Early Childhood Development Center was associated with respiratory infection and diarrhea as well ($r = -0.37$ and $r = -0.28$).

In conclusion, children who attend the Early Childhood Development Center had respiratory infection and diarrhea similarly to others children in the same age. Child's age, attending days, father's educational levels, parent's behaviors in caring for their children at home, and the staff's behaviors in caring for children at the Early Childhood Development Center are significant factors related to respiratory infection and diarrhea in children.